

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1514. usque ad annum 1520

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118464

§. 81. Primum colloquium Cajetani Cardinalis cum Luthero

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66414)

Sæcul. XVI. A.C. 1518. xat conditiones ex mandato Papæ restri-
ctam sciret : Primo, ut cunctos errores
in suis scriptis, ac sermonibus contentos
revocaret; Secundo, ut impostero ab
omnibus, quibus Ecclesiæ pax turbari
posset, abstineret.

§. LXXXI.

Primum colloquium Cardinalis Cajetani cum Luthero.

Cum vero Lutherus se unquam errorem
docuisse pervicaciter negaret, Lega-
tus eidem duos eosque præcipuos in
nupero colloquio prolatos exprobravit,
quorum unus contra indulgentias, alter
vero adversus fidem pugnabat: nam pri-
mum ob errorem Lutherus contra Cle-
mentis VI. constitutionem negasse accu-
sabat, quod infinita Christi Domini
merita sint thesaurus indulgentiarum,
cum tamen in eadem Bulla adderetur,
quod sint humanati Filii Dei sanguis, at-
que unica illius gutta ad plurimum ho-
minum salutem eatenus sufficeret, qua-
tenus peccatorum numerus usque ad fi-
nem mundi excrescere posset, cum vero
nihilominus Christus Dominus totum
suum sanguinem effudisset, id ea ex ratione
factum fuisse affirmabat Cajetanus, ut i-
dem sanguis pretiosus Ecclesiæ pro the-
sauro haud exhauriendo deserviret, cujus
dispen-

dispensationem S. Petro, ejusque Successoribus creditam, hisque ejusmodi thesaurum veris poenitentibus distribuendi, poenasque temporales pro eorum offensis debitas remittendi potestatem relictam, idem comprobabat, denique Deiparæ etiam, necnon aliorum Sanctorum merita, non quidem *ex necessitate, sed ex superabundantia* ad eundem thesaurum revocari ostendit Legatus. Postea Cardinalis Luthero alterum contra fidem errorem objectabat, quod docuisset, remissionem culpæ fieri, dummodo quis peccata sibi esse remissa firmiter credat, nec de eorum remissione dubitet, quando quis de illis dolet. „Hoc autem, inquit Cajetanus, „Sacris Paginis adversatur, quæ docent, „nescire hominem, an odio vel amore „dignus sit, semperque nos adhortantur, ut in timore versemur, utrum nobis peccata remittenda sint. „

Sæcul. XVI.
A.C. 1518.

Ad primam quæstionem reposuit Lutherus, quod quidem hanc Clementis VI. Constitutionem legisset, eandem vero sequi, non teneatur, cum illa sacris literis non inniteretur; nil enim Sancto Petro ejusque Successoribus a Christo attribui aiebat, quam claves ac ministerium Verbi ad declarandam peccatorum remissionem illis, qui credituri sint in Christo; si Clementi VI. eadem insedit opinio, ego quoque, inquit Lutherus, libenter

A a . 2 benter

Sæcul. XVI. benter eidem accedam, si vero aliud
A.C. 1518. dogma stabilire voluit, id minime ratum
 habebo; his addebat, Ecclesiæ thesau-
 rum haud fundari in meritis Sanctorum;
 eoquod hi, quocunque demum Sanctita-
 tis gradu eminent, nunquam plene sa-
 tisfacere possent, nec propriis quoque me-
 ritis suis, sed in sola Dei misericordia
 salutem fuissent consecuti. Postea sub-
 junxit, quod Christus æqualiter singulos
 docuisset, ut sibi debita sua dimitti, quo-
 tidie Deum rogarent, hinc a justissimo
 quovis, ne Deus justitias ejus judicet de-
 siderandum, cum alias damnationis pœ-
 nam haud declinare poterit.

Ad alterum Lutherus nihil omnino
 respondit, utpote a Legato non auditus,
 qui potius auctoritatem Pontificis tuen-
 dam suscepit, ac Luthero tenendum pro-
 posuit, quod Papa Synodo sit superior;
 Sanctusque Petrus Apostolorum Princeps
 extiterit verus Christi Domini Vicarius,
 totiusque Ecclesiæ Caput, & universa-
 lis Fidelium Pastor, proin tam ille, quam
 ejus Successores a Christo plenam omni
 tempore omnique loco Ecclesiam suam
 gubernandi potestatem acceperint. Ve-
 rum non omnibus Legati propositioni-
 bus Lutherus annuit (*) aliquas vero
 quarum-

(*) Quanta gloria! novæ cujusdam sententia Patronum habere Hæresiarcham.

quarundam distinctionum effugio elusit, Sæcul. XVI. A.C 1518.
 tandemque affirmavit, cum homo errori
 obnoxius sit, etiam ut homo ab errandi
 periculo immunis non sum, hinc doctri-
 næ meæ rationem vel disputando, vel
 scribendo reddere volo. Hic erat primi
 colloquii exitus; quo soluto Lutherus,
 cum errores suos revocare, a Legato ve-
 hementer urgeretur, deliberandi spacium
 efflagitavit.

§. LXXXII.

*Colloquium secundum Lutheri cum
 Cardinale Cajetano.*

Postera die Lutherus secundo compa-
 ruit, quodam Notario, ac quatuor
 Senatoribus Augustanis eum comitanti-
 bus; quibus etiam præsentibus suæ sub-
 missionis testimonium conscriptis desu-
 per publicæ fidei literis, quas *protestatio-
 nem* suam vocabat, excipi petiit, eamque
 coram Cardinale Legato recitavit, his
 verbis conceptam: *Ego Frater Marti-
 nus Luther Augustinianus, protestor, me
 colere & sequi Sanctam Romanam Eccle-
 siam in omnibus meis didis, & factis, præ-
 sentibus, præteritis, & futuris. Quod si
 quid contra, vel aliter dictum fuit, vel
 fuerit, pro non dicto haberi & habere volo.*
 Dein ad conditiones sibi a Legato Pon-
 tificis jussu oblatas, respondit, & quidem